چینایەتی لە کورتە ڕۆمانی کارەکەر دا.. هۆشیارجەمال

کورتە ڕۆمانی " کارەکەر" لە نوسینی " گەلاوێژخان"ە و لە دووتوێی (١٠٤) لاپەڕە دا نووسراوە، کاتی نووسینی ڕۆمانەکە دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی (١٩٨٧)ی زاینی، کاتێک نووسەر لە تاراوگە ژیاوە. بەڵام بە شێوەیەکی ڕوون لە کورتە ڕۆمانەکە ئاماژەی نەکردوە بە کاتی ڕووداوەکانی ناو ڕۆمانەکە کە دەگەڕێتەوە بۆ چ ساڵێک یان زەمەنێک. نووسەر شاری بەغدادی وەک شوێنی ڕووداوەکانی ناو کورتە ڕۆمانەکە هەڵبژاردوە، کە زۆربەی کارەکتەرەکان بە نەتەوە کوردن. هەروەها دیالۆگ و کارەکتەرە سەرەکیەکانی زۆربەیان ڕەگەزی مێینەن، کە ئەمەش زیاتر نزیک دەبێتەوە لە ڕۆمانی "بووکی ئاتەخان"ی هەمان نووسەر. دەستپێکی ڕووداوەکان بوون بە خزمەتکاری کچێکی خوار هەژدە ساڵە بەناوی"گوڵە" کە ب□ نەتەوە کوردە و نیشتەجێی خانەقینە، بەڵام باوکی بەهۆی ئەوەی لەگەڵ دایکی ناژی تا تەمەنێک توانیو□تی بەخێوی بکات، ناچار دەیباتە شاری بەغداد و دەیکات بەکارەکەری ماڵێکی دەوڵەمەندە کە ئەوانیش هەر بە نەتەوە کوردن. لێرەوە ئازار و سەختیەکانی ئەو منداڵە دەستپێدەکات کە چۆن کارەکەری ماڵەکەی پێ دەکرێت و دەچەوسێنرێتەوە. هەروەها وەک کۆیلەیەک ما□□□□ی لەگەڵ دەکرێت، کە ئەمەش سەلمێنەری ئەوەیە ئەو دابەشبوونی چینایەتی و کۆیلایەتیانەی کە بە درێژای مێژوو ڕوویانداوە و لە وڵاتێک بۆ وڵاتێکی تر بە جۆری جیاواز جیاواز بوونیان هەبووە، ئەگەر لە لایەکەوە ڕەهەندێکی سیاسی هەبێت و نەتەوە سەردەستەکان و زلهێزەکان دانیشتوانی وڵاتە هەژارەکانیان ناچارکردبێت بەوەی دانیشتوانەکەی بکەین بە کۆیلە لە پاش داگیرکردنی وڵاتەکەیان یان دانیشتوانەکەیان گواستبێتەوە بۆ وڵاتانی تر و بە کۆیلە کرابێت، ئەوا ڕەهەندێکی تری بریتیە لەوەی زۆربەی مرۆڤ لە ناخی خۆیدا کاتێک دەگات بە پلە و پۆستێک یان سەروەت و سامانێکی زۆر حەز و ویستی خۆ زاڵکردن بەسەر ژێردەستەکانی هەیە. وەک کۆیلە ما□□□□یان لەگەڵ دەکات و ئازاری جەستەی و دەروونیان دەدات وە هیچ پێوەرێکی (یەک زمانی و یەک نەتەوەی و یەک ئاینی) ئەو دوو مرۆڤە کاریگەرێکی ئەوتۆی نیە لەسەر ئەوەی کەسی سەردەستە و دەوڵەمەند تا لە ئازار و سەختیەکانی کەسەکەی تر تێبگات.

ڕووداوەکانی کورتە ڕۆمانەکە جگە لە نیشاندانی ئازارەکانی کچێک بە

ناوی “گوڵە”، نیشاندانی ئازاری چەندین ژن و کچی تر لە کە لە ماڵە دەوڵەمەندەکانی تر دەژین و ستەمیان لێ دەکرێت، تەناتەت دەستدرێژی سێکسیان بەرامبەر دەکرێت.
هەر لەم کورتە ڕۆمانەدا ئاشنا دەبین بە ژنێک بە ناوی ” شوکریە” کە ئەویش هەر خزمەتکاری ماڵانە و پاش ماوەیەک دێتە هەمان ماڵ کە “گوڵە”لێی دەژی بۆ کارەکەری، بەڵام ڕوحی یاخی بوون لە جەستەی ئەم ژنەدا نەک هەربوونی هەیە، بەڵکو بەشێکی دانەبڕاوە لە جەستە و دەروونی ئەم مرۆڤە یاخیەدا کە دەبێتە هەوێنی چەند ڕووداوێکی جیاوازی ناو کورتە ڕۆمانەکە، ئەویش لە پاش ئەوەی خاوەن ماڵەکە وەک کارەکەری خۆی کە بە میوانی دەچن بۆ ماڵان لەگەڵ خۆی دەیبات، ئەویش لەوێ وەک ژنێکی وریا دەگەڕێت و دەپرسێت هەتا بە ئازارەکانی کارەکەرێکی تر ئاشنا دەبێت کە خاوەن ماڵەک□ پ□□دارێکی سەربازیە و چەندین جار دەستدرێژی سێکسی کردۆتەسەر، ئەویش سەرەڕای مەترسیەکان ڕزگاری دەکات.

لە کۆتایشدا نووسەر ڕووداوەکانی ناو کورتە ڕۆمانەکەی بەوە کۆتایی پێ دەهێنێت کە شوکریە بڕیاری هاوسەرگیری دەدات لەگەڵ باوکی “گوڵە”دەدات. کە بەم بڕیارە خۆی و کەسێکی تریش لە کارەکەری ماڵان ڕزگار دەکات و ژیانێکی نوێ دەستپێدەکەن. کە دەکرێت بڵێن ڕاستە نووسەر لە سەرەتای ڕووداوەکانی کورتە ڕۆمانەکەیدا هەندێک ڕاستی ناخی مرۆڤی بۆ باسکردین کە چەند وێڵی خۆبەگەورە زانین و بوون بە ستەمکار و بینینی خەڵکە وەک کۆیلە، کە خوێنەر توشی دڵتەنگبوون دەکات، بەڵام لە کۆتایدا پەیامی ئازادی و ڕزگار بوونی مرۆڤی نووسیوەتەوە کە لە هیچ بارودۆخێکی ژیانیدا ناکرێت بێ هیوا بێت، بەڵکو پێویستە هەردەم ڕوو لە ئاسۆی ڕووناکی بێت، پەیامی ژیان دۆستی هەڵگرتبێت.